

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

09.01.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[Агенция „Фокус“](#)

✓ Васил Велев, АИКБ: Предстоят ни тежки разговори с правителството в областта на енергетиката

Г-н Велев, през декември заявихте, че си поставяте амбициозната цел до края на януари да има съгласувано и подписано споразумение със синдикатите, което визиращ над 40 мерки и програми. Мислите ли, че ще успеете да се впишете в този срок и на какъв етап сте към момента?

Васил Велев: Да, това е нашето желание и ние ще отделим необходимия ресурс от време, за да стане това. Но не зависи само от нас. Всъщност ние със синдикатите сме постигнали съгласие по тези мерки?

Фокус: По всяка от тях?

Васил Велев: Това е наше общо предложение, отправено към правителството и преговорите сега ще бъдат, и те започнаха, с правителството.

Фокус: Кои според вас ще са трудните моменти в тези преговори, тези, по които по-трудно ще постигнете съгласие?

Васил Велев: Според нас още е рано да се каже. Трудните моменти ще бъдат свързани с преодоляване на инерцията в държавната администрация. Затова настояваме преговорите да се водят на ниво министри, а не на ниво държавни служители, държавна експертиза, защото трябва да се взимат решения и поемат отговорности, каквито експертите не могат. Например в раздела „Трудова миграция“ и „Пазар на труда“ имаме много сериозни различия с експертите в Министерството на труда и социалната политика. Вярваме, че новият министър на труда ще вземе една позиция, която да е в полза на развитието на икономиката, а не в полза на по-малко работа за служителите в министерството.

Фокус: Вие искате например да се улесни и трудовата миграция. Как може да се случи това според вас?

Васил Велев: Това, което все още не може да се проумее, че в страната сме в нова ситуация вече от няколко години. Трета, четвърта година. Най-острият проблем за икономиката е недостигът на човешки ресурс. Това се получава отскоро и защото се получава не се разбира. Демографската ситуация е такава, че кохортата от хора, деца, родени след началото на промените, след 90-те години на миналия век, с порядъка на 50 000 по-малко, отколкото преди 90-та година. Тези деца пораснаха, изучиха се и сега идват на пазара на труда. А тези, които си отиват поради пенсия от пазара на труда, са с 50 000 повече и се заместват с тези, които са с 50 000 по-малко. Тоест ние всяка година губим 50 000 души на пазара на труда. И това ще продължи в следващите 20 години. Тази нова ситуация не се разбира. Страните в Западна Европа, а и в Централна и Източна предприемат много агресивни законови действия за привличане на човешки ресурси от трети страни – нещо, което ние не го правим. В нашето законодателство ние сме предложили редица промени. Позицията на средния управленски състав в министерството е, че всичко ни е наред. Ето тук ще имаме проблем. Ще трябва да се убеждаваме. Даже вече синдикатите са убедени в това. Остава сега да убедим държавната администрация. Другият голям проблем е в сектора „Енергетика“. При нас продължаваме да плащаме скъпия ток и да изнасяме евтиния. На средно управленско равнище това в Министерство на енергетиката не се разбира и се смята, че така и трябва да бъде. Тоест ние да товарим българските потребители с всички преференциални цени, включително такива, които са забранени от правото на Европейски съюз: държавна помощ, имам предвид американските централи. А навън да изнасяме ток, освободен от тези тежести. Тоест да снабдяваме с евтина енергия нашите конкуренти – това е нещо, което по никакъв начин не можем да приемем за нормално и да се съгласим да продължава. В това поле ще имаме много тежки разговори.

Фокус: Г-н Велев, пак в сферата на енергетиката по повод зелената сделка на ЕК. Според много хора ние сме доста ощетени от нея. Даже сутринта и премиерът Бойко Борисов я спомена, като посочи, че България трябва да развива ядрената си енергетика, за да не бъде много засегната от намаляването на въглеродните емисии, каквато е целта на сделката. Какво е вашето мнение за това?

Васил Велев: От зелената сделка България ще бъде засегната най-силно. Това следва от неблагоприятно съчетание на няколко факта. Ние сме в топ 4 на ЕС по дял на електроенергията, добивана на основата на въглища. В същото време сме с най-ниска производителност, най-ниски доходи оттам. И в същото време сме с много голям дял на електроинтензивната индустрия – тази, която консумира много електроенергия, защото навсякъде консумират тези индустрии много енергия, но у нас дялът на тези индустрии е по-голям, отколкото средния в ЕС. Тоест съчетаването на тези, а и други фактори, ни прави нас най-засегнатата страна. И това трябва да се покаже в Брюксел и да се потърсят съответните компенсации и решения, които да не ощетят в най-голяма степен България. По въпроса за АЕЦ „Белене“ искаме дългосрочни договори за задължително изкупуване на енергия, без държавни гаранции. Тоест на чисто пазарни начала. Ние не искаме да се повторят американските централи. Ако ще се прави, да се прави на пазарен принцип – тоест без да има такива преференциални цени, каквито са при Мариците.

Фокус: Какви могат да бъдат тези компенсации?

Васил Велев: Активното ни включване в програмата „Въглищни региони в преход“, включването ни в разработването на нови източници за производство и съхранение на електроенергия. Ние имаме от порядъка на 40 % в производството на електроенергия производство на въглища. 40 до 45 %. Тези мощности в следващите 5 до 10 години, но по-скоро 5 години трябва да бъдат заменени. Този преход трябва да се извърши управляемо, той е неизбежен. Не трябва да си заравяме главата в пясъка и да обясняваме как само през трупа ни и това никога няма да стане, защото то ще стане. При този състав на ЕП, ЕК и при тези и обществени нагласи едва ли ще има заден ход и ние трябва да работим координирано за реализирането му. Ние сме посочили какви могат да бъдат заместващите мощности. Това е развитие на възобновяемите източници, чиято цена вече е по-ниска от цената на борсата. Тоест енергията, произвеждана от възобновяеми източници, вече е напълно конкурентоспособна на тези, която е на борсата. Други такива заместващи фактори са именно уеднаквяване на цената за вътрешния пазар и износ. При това положение няма да се изнася евтина енергия. Ние изнасяме около 15 % от произвежданата енергия, при това на ниски цени навън. А за нас остава скъпата. Разбира се някои мощности трябва да минат на газ, за да могат да участват в регулирането на системата и поддържането на нейната сигурност. Има и ред други мерки, които са свързани с новите технологии, в които непременно България трябва да се включи за производство и съхранение на електроенергия, свързани с въглеродните клетки. Насочване на инвестиции към регионите, особено към Маришкия басейн, където предстои да се извърши тази трансформация. 15 000 души най-малко ще трябва да си сменят работата. Това не е някакъв голям проблем предвид именно на кризата на човешки ресурси на пазара. Но очевидно някои от тях ще трябва да преминат курсове за преквалификация. Всичко това трябва да се планира и организира.

Фокус: И нещо последно, по въпроса с болничните дали постигнахте договорености със синдикатите, имате ли обща, или поне допираща се позиция?

Васил Велев: Със синдикатите и правителството предстои да бъде обсъден отделно този въпрос на база на обстоен анализ на ситуацията. Това е и разпоредба на Закона за бюджета на Държавното обществено осигуряване – в едномесечен срок да се направи анализ и предложат мерки. Ние категорично настояваме да се обсъдят и одобряват комплекс от мерки, които да доведат до ограничаване на кражбите чрез фалшиви болнични, без тези мерки да накърняват интересите и правата на коректните работници и служители.

[В. Стандарт](#)

✓ Велев: Губим 50000 души от пазара на труда годишно

Всяка година губим 50 000 души на пазара на труда. Това каза председателят на Управителния съвет (УС) на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев в интервю за Агенция „Фокус“.

Според Васил Велев от Министерството на труда и социалната политика не разбират напълно новата демографска ситуация в страната и не успяват да отговорят на предизвикателствата пред икономиката и бизнеса.

„Най-острият проблем за икономиката е недостигът на човешки ресурс. Това се получава отскоро и защо се получава не се разбира. Демографската ситуация е такава, че кохортата от хора, деца, родени след началото на промените, след 90-те години на миналия век, са в порядъка на 50 000 по-малко, отколкото преди 90-та година. Тези деца пораснаха, изучиха се и сега идват на пазара на труда. А тези, които си отиват поради пенсия от пазара на труда, са с 50 000 повече и се заместват с тези, които са с 50 000 по-малко“, отбеляза той.

Велев посочи, че 40 мерки и програми, които се предлагат от работодателите са съгласувани със синдикатите и оттукнататък предстоят разговори с правителството, като от бизнеса искат разговорите да протекат на ниво министри.

„Трудните моменти ще бъдат свързани с преодоляване на инерцията в държавната администрация. Затова настояваме преговорите да се водят на ниво министри, а не на ниво държавни служители, държавна експертиза, защото трябва да се взимат решения и поемат отговорности, каквито експертите не могат. Например в раздела „Трудова миграция“ и „Пазар на труда“ имаме много сериозни различия с експертите в Министерството на труда и социалната политика. Вярваме, че новият министър на труда ще вземе една позиция, която да е в полза на развитието на икономиката, а не в полза на по-малко работа за служителите в министерството“, добави председателят на АИКБ.

[Epicenter.bg](#)

✓ Васил Велев: Всяка година губим 50 000 души на пазара на труда

Всяка година губим 50 000 души на пазара на труда. Това каза председателят на Управителния съвет (УС) на Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев в интервю за Агенция „Фокус“.

Според Васил Велев от Министерството на труда и социалната политика не разбират напълно новата демографска ситуация в страната и не успяват да отговорят на предизвикателствата пред икономиката и бизнеса.

„Най-острият проблем за икономиката е недостигът на човешки ресурс. Това се получава отскоро и защо се получава не се разбира. Демографската ситуация е такава, че кохортата от хора, деца, родени след началото на промените, след 90-те години на миналия век, са в порядъка на 50 000 по-малко, отколкото преди 90-та година. Тези деца пораснаха, изучиха се и сега идват на пазара на труда. А тези, които си отиват поради пенсия от пазара на труда, са с 50 000 повече и се заместват с тези, които са с 50 000 по-малко“, отбеляза той.

Велев посочи, че 40 мерки и програми, които се предлагат от работодателите са съгласувани със синдикатите и оттукнататък предстоят разговори с правителството, като от бизнеса искат разговорите да протекат на ниво министри.

„Трудните моменти ще бъдат свързани с преодоляване на инерцията в държавната администрация. Затова настояваме преговорите да се водят на ниво министри, а не на ниво държавни служители, държавна експертиза, защото трябва да се взимат решения и поемат отговорности, каквито експертите не могат. Например в раздела „Трудова миграция“ и „Пазар на труда“ имаме много сериозни различия с експертите в Министерството на труда и социалната политика. Вярваме, че

новият министър на труда ще вземе една позиция, която да е в полза на развитието на икономиката, а не в полза на по-малко работа за служителите в министерството“, добави председателят на АИКБ.

Economic.bg

✓ Велев: Социалното министерство не е наясно с демографската ситуация в страната

Най-големият проблем на икономиката е недостигът на човешки капитал, заяви председателят на АИКБ

Министерството на труда и социалната политика не разбират напълно каква е демографската ситуация в страната и не успява да отговори на предизвикателствата пред икономиката и бизнеса. Това каза председателят на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) в интервю за „Фокус“.

По повод 40-те мерки и реформи в 4 основни направления: бизнес среда и икономика, енергетика, демография, образование, пазар на труда, трудова миграция и социални въпроси, за които се договориха бизнесът и синдикатите, Велев коментира: „В раздела „Трудова миграция“ и „Пазар на труда“ имаме много сериозни различия с експертите в Министерството на труда и социалната политика. Вярваме, че новият министър ще вземе една позиция, която да е в полза на развитието на икономиката, а не в полза на по-малко работа за служителите в министерството“.

„Това, което все още не може да се проумее, че в страната сме в нова ситуация вече от няколко години. Трета, четвърта година. Най-острият проблем за икономиката е недостигът на човешки ресурс. Това се получава отскоро и защо се получава не се разбира. Демографската ситуация е такава, че кохортата от хора, деца, родени след началото на промените, след 90-те години на миналия век, с порядъка на 50 000 по-малко, отколкото преди 90-та година“, каза още председателят на АИКБ. Припомняме, че на 6 януари вицепремиерът Томислав Дончев се срещна с представители на бизнеса и синдикатите, за да обсъдят социално-икономическите реформи. По информация на Economic.bg преговорите ще продължат този петък, защото държавата, бизнесът и синдикатите не са успели да се споразумеят за конкретни действия. Една от пречките да се стигне до някакво споразумение е липсата на оценка на въздействието на предложенията.

Основните въпроси, които стоят пред трите страни, са реформа на данъчната система, възможността да се договорят до 300 часа извънреден труд годишно (в момента лимитът е 150), първите три дни болничен да не се плащат от бизнеса и др.

[„Дневник“](#)

✓ Кой какво иска да се промени с извънредния труд в България

Да се увеличи лимитът за законно прилагане на извънреден труд от сегашните 150 часа на 300. Това е една от идеите за промени в Кодекса на труда, които и тази седмица обсъждат работодатели, синдикати и правителство. Идеята за промени в Кодекса на труда е част от подготвяното споразумение между тях, което засяга множество теми, сред които тази за начина, по който се формира минималната заплата, кой да плаща първите три дни болнични и др. Всички те, без въпроса за извънредния труд, бяха отново обсъдени в началото на седмицата в кабинета на вицепремиера Томислав Дончев.

И в момента Кодексът на труда дава възможност работниците да полагат до 150 часа извънреден труд на година, като сумарното изчисляване на работното време е ограничено до 6 месеца. Сега се обсъжда възможността извънредният труд да се увеличи двойно, а социалното министерство прелага сумарното изчисляване да се сведе до 4 месеца, с което всъщност България най-сетне ще спазва еуродиректива, която изисква това.

Сумарното изчисляване позволява на работодателите да смятат изработените часове за по-големи срокове от ден и седмица - за месец, два или друга схема като максимално допустимия 6-месечен период. Отработеното време, при сумарно отчитане трябва да се приравни към общата нормална продължителност (8 часа и пет работни дни) на работното време за установения период.

Работодателите мотивират нуждата от промяна с остарялото законодателство и с аргумента, че при увеличаване на броя допустими по закон работни часове те ще бъдат реално отчитани за разлика от сега и адекватно заплащани.

Темата се оказва не особено важна за някои от големите работодателски организации, за някои синдикалисти Кодексът не трябва да се пипа, а социалното министерство е дало срок за обсъждане до края на март.

Защо да се вдига лимитът за извънредния труд

На пръв поглед тъкмо работодателите имат интерес от узаконяването на повече извънреден труд, но очевидно не всички силно се интересуват от темата. В понеделник на въпроси на "Дневник" по темата от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) препратиха за позиция към Българската търговско-промишлена палата (БТПП) като настоящ ротационен председател на асоциацията на работодателите, откъдето обаче обявиха пред "Дневник", че това не е тема, която е актуална за тях. От Конфедерацията на работодателите и индустриалците в България (КРИБ) и от Българската стопанска камара (БСК), които също са в асоциацията, обявиха, че правилата са остарели и трябва да се осъвременят.

Добрин Иванов, изпълнителен директор на АИКБ, призна авторството на идеята и обясни, че в сегашната ситуация на пазара на труда има дефицит не само на квалифицирани специалисти, но на всякаква работна ръка. В такъв случай, ако искаме да имаме ръст на брутния вътрешен продукт, това не може да бъде осъществено чрез количествено увеличаване на работещите, а единствено чрез повече работа. Това, всъщност, е доброволен договорен труд между работника и работодателя, обясни той.

Горещи защитници на идеята са и търговските вериги, членуващи в Сдружението за модерна търговия. Изпълнителният директор на сдружението Йордан Матеев обяснява пред "24 часа", че сегашната форма на отчитане на труда е остаряла и не позволява коректно изчисляване и заплащане на извънредния труд. Посочва, че при веригите има силно изразена сезонност и например по празниците се налага повече хора едновременно да бъдат на работа. Според него промени в Кодекса на труда по въпроса ще са от полза както за работниците, така и за работодателите.

Работодатели срещу анахронизма в закона

Подобна теза споделя и БСК. Пред "Дневник" от организацията посочват, че подкрепят отпадането на общата забрана на извънредния труд, което е в интерес както на работодателите, така и на работещите по трудов договор. Промяната ще доведе както до намаляване на недостига на кадри в множество отрасли и сектори като здравеопазване, промишленост и други, в които има непрекъсваем режим на работа и работа на смени, така и до възможности за допълнително трудово възнаграждение за много работници и служители, е позицията на организацията.

"С отпадането на общата забрана за полагане на извънреден труд ще бъде преодолян анахронизъм на трудовото ни законодателство, който отдалечава правото ни от изискванията на днешното динамично социално-икономическо развитие на обществото и ограничава една от основните свободи, а именно – свободата на договаряне", посочват от камарата.

Позицията на камарата е, че увеличаването от 150 на 300 часа извънреден труд на година ще позволи на българската икономика да увеличи и конкурентоспособността си спрямо останалите.

Нито стопанската камара, нито другите организации засега дават знак, че имат разчети за това как би се отразила на разходите за труд подобна промяна. Аргументът им е, че не се правени разчети, защото все още не са известни параметрите на промяната. На това Валери Апостолов от "Подкрепа" обяви, че бизнесът иска с по-малко работници да се свърши цялата работа, защото това ще спести пари.

Идеята за извънредния труд - 12 години по-късно

От отговори на КРИБ до "Дневник" се разбира, че конфедерацията още през 2008 г. е предлагала завишаването на часовете разрешен извънреден труд, но тогава не се приело заради колизията между двата синдиката по въпроса и липсата на подкрепа от Народното събрание. Организацията също смята за анахронизъм актуалния текст в Кодекса на труда. Посочва, че предложението да се вдигнат часовете е по настояване на нейни членове на фона на липсата на кадри.

Според КРИБ с такава промяна ще се решат няколко въпроса - ще излязат на светло "работодателите, които поради законовите ограничения са принудени да не обявяват изцяло положени извънреден труд /основно поради технологични причини, а не нежелание да спазват закона/, ще създаде възможност за по-голяма гъвкавост при наемане на работа, ще създаде по голяма сигурност на отделния работник полагащ извънреден труд, тъй като той ще бъде регламентиран и съответно обявен в Главната инспекция по труда". Също така ще отпаднат редица пречки пред инспекцията по труда за провеждане на ефективен контрол.

Реално такава промяна ще засегне голяма част от фирмите и преди всичко тези, които работят на сменен режим, както и тези със специфични професии, чиято дейност налага полагането на непрекъснат труд 24 часа 7 дни в седмицата, посочва организацията.

Параметрите на промяната

Промяната с условията за извънредния труд бе обявена от самия социален министър Деница Сачева в интервю пред БТА в самия край на годината. Тъкмо там тя обявява, че се предлага тази промяна, записана в проект и вече обсъждана с работодатели и синдикати. "На този етап, в съответствие със законодателството на Европейския съюз, Министерството е направило предложения за намаляване на максималния период за сумирано изчисляване на работното време от 6 на 4 месеца, както и по възможността чрез договаряне между социалните партньори да има по-голяма продължителност на извънредния труд в една календарна година - до 300 часа чрез договаряне", посочва тя.

Обяснява, че тази и другите обсъждани промени в Кодекса на труда ще се дискутират до края на март.

В отговор на въпроси на "Дневник" от министерството посочват, че в законопроекта, обсъждан с работодателите и синдикатите и през миналата година, не е предвидено отпадане на забраната за полагане на извънреден труд и разширяване на случаите, в които е допустимо полагането му по изключение.

"В законопроекта се предлага чрез механизма на колективното трудово договаряне на браншово и отраслово ниво да се договаря по-голяма продължителност на извънредния труд в рамките на една календарна година, но не повече от 300 часа. Следва да се отбележи, че са запазва регламентираното в Кодекса на труда ограничение за продължителност на извънредния труд до 150 часа за една година, което ще се прилага, когато не е сключен колективен трудов договор на браншово и отраслово ниво", посочват от ведомството за "Дневник".

Възможността чрез колективен трудов договор на отраслово/браншово ниво да се договаря по-голяма продължителност на извънредния труд дава възможност да бъде отчетена спецификата на дейността на предприятията от съответния отрасъл/бранш, се казва в позицията на министерството. Според него по този начин работодателите ще могат да съобразят организацията на труда с интензитета на производствената дейност като спазват законовите правила за непрекъснатата междудневна и седмична почивка. Правата на работниците и служителите ще са гарантирани, вкл. правото им на заплащане на положения извънреден труд с увеличение.

"Пробутване на нормализиране"

Ваня Григорова, икономически съветник на президента на КТ "Подкрепа", обясни пред "Дневник", че България от няколко години нарушава еврорективата за сумирането на работното време, като срокът продължава да е 6 месеца при записани 4 в директивата и сега спазването ѝ се представя като предложение за положителна промяна от страна на социалното министерство.

Правителството се опитва да пробута нормализиране срещу спазване на еврорективата, коментира тя. Напомня, че преди година е обсъждан цял пакет промени в Кодекса на труда, сред които и уреждането на извънредния труд, но въпросът е отпаднал след като тогавашният министър Бисер Петков се е отказал от целия пакет.

"Подкрепа" е категорично против увеличаване на часовете за извънреден труд, посочи Григорова. Синдикатът е против генерални промени в Кодекса на труда, защото смята, че това ще промени философията му, а колкото и дефекти да има в българската практика, ако се спазва, той е един от най-добрите в ЕС.

Позицията на другия синдикат - КНСБ, не изглежда така категорична. Пред "24 часа" оттам коментират, че при сумарното отчитане на извънредния труд често работодателите не го декларират коректно и съответно не го заплащат адекватно. Затова настояват при промени да се гарантират правата на работниците. Освен това настояват плащането на

допълнителните часове работа над регламента да се вдигне от сегашните 75% в почивни дни и 100% на официални празници.

Важни обществено-икономически и политически теми

Investor.bg

✓ Откриха газопровода "Турски поток"

Редом до президентите Путин и Ердоган на церемонията присъстваха българският премиер Борисов и сръбският държавен глава Вучич

На тържествена церемония в Истанбул бе даден стартът на газопровода „Турски поток“. На нея присъстваха президентите на Русия и Турция Владимир Путин и Реджеп Тайип Ердоган, а също така министър-председателят на България Бойко Борисов и държавния глава на Сърбия Александър Вучич.

„Турски поток“ е важен за Русия и Турция, както и за страните от Южна Европа и може би за целия Европейски континент, каза президентът на Русия Владимир Путин по време на официалната церемония по откриването на газопровода в Истанбул.

„Уважаеми г-н президент, г-н Вучич, г-н Борисов, уважаеми представители на парламента на турската република и всички присъстващи на официалната церемония за въвеждането на новия газопровод „Турски поток“. Всички ние сме свидетели на много важно събитие не само за Русия и за Турция, също така и за страните от Южна Европа и може би за целия Европейски континент“, каза още Путин, цитиран от Нова телевизия.

„Доставките на природен газ по газопровода "Турски поток" ще съдействат за осигуряването на енергийната сигурност на Европа“, посочи руският президент.

По думите му разработването на трансчерноморския газопровод показва, че стратегическото партньорство между двете страни дава положителни резултати. „Взаимодействието между Турция и Русия се развива във всички сфери, независимо от ситуацията, която се наблюдава в момента в света. Искам да отбележа, че износът на природен газ вече се осъществява почти 30 години“, допълни още Владимир Путин.

„Турски поток“ ще бъде символ на новото време. Целият регион ще се възползва от този проект“, заяви президентът на Турция Реджеп Тайип Ердоган.

Премиерът Бойко Борисов разговаря с президента на Русия Владимир Путин, с президента на Турция Реджеп Тайип Ердоган и с държавния глава на Сърбия Александър Вучич преди старта на тържествената церемония по откриването на газопровода „Турски поток“ в Истанбул.

Българският премиер отбеляза пред руския държавен глава напредъка по реализацията на проекта „Балкански поток“. Премиерът Бойко Борисов изтъкна пред Путин свършената работа по участъците от разширението на газопрееносната инфраструктура от българо-турската граница до българо-сръбската. Компании от Саудитска Арабия, Италия и Турция работят по трасето на строящата се газопрееносна инфраструктура у нас, е казал Борисов на Путин, информират от пресслужбата на Министерския съвет.

Развитието на транспортната и енергийната инфраструктура е било акцент в срещата на Борисов и сръбския президент Александър Вучич, уточняват още от МС.

Българският министър-председател информира Вучич за постигнатия напредък на дейностите по разширение на газопрееносната инфраструктура от турско-българската до българо-сръбска граница. Борисов отбеляза, че реализацията на проекта „Балкански поток“ ще осигури възможност за доставки на природен газ от различни източници на конкурентни цени както за България, така и за съседните страни и за региона на Югоизточна Европа.

От своя страна президентът Вучич също потвърди, че сръбите ще наричат проекта „Балкански поток“.

„Това са нашите газоразпределителни мрежи. България има газов хъб, Сърбия има и ние си обменяме газ в двете посоки. Правим за следващите 20-30-50-години диверсификация и възможност всичко да пътува“, отбеляза Борисов.

Бойко Борисов пристигна днес в Истанбул за тържествената церемония по откриването на газопровода „Турски поток“. Проектът „Турски поток“ свързва директно Руската федерация с газотранспортната мрежа на Турция. Дължината на морския участък на „Турски поток“ е 930 км през Черно море – от Анапа в Русия до Каякьой в Турция. Максималната дълбочина на тръбите е до 2200 м във водите на Черно море. Морският участък на този проект е най-голямата система, полагана на такава дълбочина.

Капацитетът на двете тръби, които ще достигнат до сухопътния участък, е 31,5 милиарда кубически метра природен газ на годишна база. От приемния терминал при Каякьой в Турция една от двете подземни тръби на сушата се свързва със съществуващата газопрееносна система на Република Турция при Люлебургаз. Другата тръба продължава през територията на Турция до границата с Република България. Сухопътният участък на територията на Турция от терминала в Каякьой до границата с България е с дължина 142 км.

На българска територия газопроводът е с обща дължина 474 км, с диаметър 1220 мм и максимално работно налягане от 7,5 мегапаскала. Трасето на газопровода преминава през землищата на 34 общини на територията на 11 области. Към настоящия момент проектът се изпълнява на територията на 4 области - Плевен, Ловеч, Враца и Монтана.

✓ Световната банка очаква БВП на България да забави ръст през следващите 3 г.

Рисковете пред глобалната икономика остават, растежът на развитите страни ще се забави чувствително

Световната банка запазва без промяна прогнозата си за растежа на България през тази и следващите години. За 2019 г. институцията очаква 3,6% ръст на икономиката. През тази година темпът на растеж на брутния вътрешен продукт (БВП) се очаква да се забави до 3% и да се стабилизира на 3,1% през 2021 и 2022 г., посочва се в доклад на Банката.

Растежът на България е сред най-бързите от държавите в Източна Европа, Балканите и Централна Азия, които Световната банка наблюдава. От страните на полуострова единствено Косово се очертава с малко по-силен растеж. Икономиката на България се съизмерва с растежа на икономиките на Полша, Унгария, Албания, Молдова, Северна Македония, Румъния. Най-бърз растеж се очаква да постигнат икономиките от Централна Азия, както и Армения и Грузия, които влизат в групата на страните от Източна Европа.

Средният растеж в региона на Източна Европа и Централна Азия се забавя до 2% през 2019 г. заради рязкото забавяне на турската икономика и Русия, оценява Световната банка. Очертава се продължително отслабване на ръста на износа на страните от региона на фона на по-бавните инвестиции в производството и отслабеното търсене.

За 2020 г. Световната банка прогнозира средният растеж на страните в региона да достигне 2,6% на фона на стабилизирането на цените на суровините, очакваното възстановяване в Турция и Русия и растежа в еврозоната.

Слаб растеж и бавно възстановяване на фона на повишени рискове

Очакванията на Световната банка за глобалния растеж са за минимален ръст до 2,5% през 2020 г. заради постепенното възстановяване на инвестициите и търговията от значителната слабост през миналата година.

Остават обаче повечето рискове пред глобалната икономика, предупреждава институцията.

Очаква се растежът сред развитите икономики като група да спадне до 1,4% през 2020 г. отчасти поради продължаващата криза в индустриалния сектор. Растежът на развиващите се пазари и икономики, същевременно, ще се ускори до 4,1%, но това ще се дължи на добрите резултати на само няколко страни. Според прогнозата около една трета от развиващите се пазарни и развиващи се икономики през тази година ще се забавят поради по-слабия от очакваното износ и инвестиции.

За САЩ Световната банка очаква забавяне на ръста на БВП до 1,8% през тази година, което отразява негативното въздействие от по-ранните повишения на лихвите и несигурността.

Предвижда се растежът на еврозоната да се понижи до средно 1% през 2020 г. при слаба индустриална активност.

Рисковете пред световната икономика включват повторно ескалиране на търговското напрежение и несигурността на търговската политика, по-рязък от очакваното спад на големите икономики, финансови сътресения в развиващите се пазари. Дори и ако възстановяването на развиващите се страни се осъществи според очакванията, растежът на глава от населението ще остане доста под средните дългосрочни нива и нивата, необходими за постигане на целите за намаляване на бедността, заключава институцията.

Натрупване на дълг

Световната банка подчертава, че през последните 50 години има четири вълни на натрупване на дълг. В последната вълна, която започна през 2010 г., се наблюдава най-голямото, най-бързото и най-широко увеличение на дълга за тези десетилетия.

Докато сегашните ниски нива на лихвени проценти смекчават някои от рисковете, свързани с високия дълг, предишните вълни от широко натрупване на дългове завършиха с широко разпространени финансови кризи, припомнят от Банката.

Същевременно растежът на производителността, основен източник на растеж на доходите и двигател за намаляване на бедността, се забавя по-широко и по-рязко след глобалната финансова криза, отколкото когато и да било през последните четири десетилетия. На развиващите се пазари това забавяне отразява слабостта на инвестициите и умереното повишаване на ефективността, както и намаляването на преразпределението на ресурсите между секторите.

Темпът на подобрение при много основни двигатели на производителността на труда - включително образованието и институциите, също се забавя или е в застои след световната финансова криза, посочва се в доклада.

Контрол на цените: добри намерения, лоши резултати

Използването на ценови контрол е широко разпространено в развиващите се страни. Макар понякога да се използва като инструмент за социална политика, контролът върху цените може да намали инвестициите и растежа, да влоши ситуацията с бедността, да накара държавите да понесат тежки фискални тежести и да усложни ефективното провеждане на паричната политика.

Замяната на ценовия контрол с разширени и по-добре насочени мрежи за социално осигуряване, реформи за насърчаване на конкуренцията и стабилна регулаторна среда могат да насърчат растежа и да намалят нестабилността, посочва се още в документа.

За да поддържат ниска и стабилна инфлация на фона на нарастващия фискален натиск и риска от шокови валутни курсове, политиките трябва да засилят структурите на паричната политика и капацитета на централните банки и да заменят ценовия контрол с по-ефективни политики, препоръчва Световната банка.

[В. Банкеръ](#)

✓ По предложение на президента Радев България ще е домакин на Среца на върха на регионалната инициатива „Три морета“

По предложение на президента Румен Радев България ще бъде домакин на Шестата среща на върха на регионалната инициатива „Три морета“, която обединява 12 държави от Европейския съюз, разположени между Адриатическо, Балтийско и Черно море, и подкрепяна активно от Съединените американски щати. Българският държавен глава отправи покана за участие във форума към президента на САЩ по време на срещата на върха на НАТО в Лондон. Българското домакинство беше обсъдено днес на среща на Румен Радев с посланик Херо Мустафа и с американска делегация, която е

на посещение у нас, водена от Матю Бойс – заместник-помощник държавния секретар на САЩ. На срещата присъства и вицепрезидентът Илиана Йотова.

Инициативата „Три морета“ е създадена през 2015 г. и цели да се насърчи транспортната, енергийната и дигиталната свързаност в региона чрез съвместни проекти. На срещите на върха страната ни е представявана от българския президент, по чиято идея и след консултации с останалите страни участници България ще бъде домакин на форума на високо равнище през следващата година. Румен Радев и участниците в срещата бяха единодушни, че „Три морета“ насърчава условията за икономическо и социално развитие в държавите от Източна Европа, засилва търговските контакти, подобрява енергийната, транспортна и дигитална инфраструктура. Българският президент подчерта и значението на образователната и научна свързаност за развитието на региона.

„България високо цени подкрепата на САЩ в усилията на страната ни в борбата с корупцията и за утвърждаване на върховенството на закона. Ефективни резултати в тази насока ще се постигнат само с безкомпромисен подход в духа на демократичните ценности“, заяви още президентът Румен Радев по време на срещата. В разговора беше обсъден целият спектър от въпроси от взаимен интерес, влизащи в обхвата на Стратегическия диалог между България и САЩ – сигурност, икономика, енергетика и образование.

Българският държавен глава подчерта, че за засилване на Стратегическия диалог между двете държави е необходимо поставянето на ясни насоки и мерки за сътрудничеството в области от взаимен интерес. Президентът призова за конкретни срокове и мерки при изпълнение на поръчката за нови самолети за Военновъздушните ни сили, включително за изясняване на необходимите допълнителни средства за придобиване на пълноценни оперативни способности.

„Засилването на индустриалното сътрудничество трябва да е важен елемент от програмата за модернизация на въоръжените ни сили по съвместни проекти със САЩ“, заяви президентът. Румен Радев подчерта, че за да се преодолее технологическата и икономическа пропаст между страните от НАТО, е необходимо да се развият съвместно високи технологии и да се работи по общи проекти за произвеждане на военно оборудване. „Трябва да се преодолее линията на разделение на държавите съюзници на производители и на купувачи на военно оборудване. Следва да се положат усилия за научно-техническо сътрудничество и трансфер на високи технологии“, заяви Румен Радев.

БНТ

✓ **Бойко Борисов: България активно развива своята газопрееносна система**

Премиерът Бойко Борисов обобщи вчерашния много тежък за него ден минути след кацането си в София след срещата за откриване на "Турски поток" в Истанбул. Той разговаря с президентите на Турция, Русия и Сърбия. Тема на разговора беше българското трасе, наречено от премиера "Балкански поток" и потвърдено, че ще се казва така и на територията и на Сърбия.

Бойко Борисов: Днес Турция и Русия пуснаха своята част от "Турски поток". Нещо, за което в България се говореше, че нито имат пари, нито имат технологични възможности да го направят, но те си го направиха и го пуснаха. Днес България подписа и стана акционер с 20% в терминала за втечен газ заедно с държавната енергийна компания на Гърция. България активно изгражда интерконектора с Гърция и България активно развива своята газопрееносна система с т. нар. "Балкански поток". По този "Балкански поток" ще тече и руски газ, и азерска газ и втечнена газ и всеки, който може да достави до тези газови магистрали в посока не само изток-запад, а и север-юг в зависимост от това къде цената е най-ниска.

Независимо от наложените санкции спрямо компании, участващи в "Турски поток" и "Северен поток 2" премиерът Борисов отново подчерта, че никой не говори за спиране на "Балкански поток", тъй като и Тръмп, и съветниците му са наясно, че това е стратегически проект.

Борисов коментира и разговора си с Ердоган, в които двамата са говори за разширяване на граничните пунктове. Двата са обсъдили миграционния поток. Ердоган е заявил, че ситуацията на общата ни граница е също толкова важна за него, колкото и за България.

✓ **Какви са ползите и негативите от "Турски поток" за България**

Газопроводът "Турски поток" беше открит на официална церемония в Истанбул от президентите Ердоган, Путин, Вучич и българския премиер Борисов. Какви са ползите за България от новата газова връзка - темата в Сутрешния блок на БНТ коментираха енергийните експерти д-р Любомир Денчев и инж. Христо Казанджиев.

Според инж. Казанджиев, негативите от проекта "Турски поток" са повече, отколкото ползите.

Инж. Христо Казанджиев, енергиен експерт: Ползите са, че се промени входната точка за доставка на руски газ, което, по думите на българските представители, ще доведе до икономия за българските потребители.

Проектът открива възможности за доставки на природен газ от Турция за България, което е от огромно значение, но големият проблем е, че опитите в тази посока засега не се случват, допълни инж. Казанджиев.

Инж. Христо Казанджиев, енергиен експерт: Голям негатив за България е това, че 90% от капацитета на този "Балкански поток" е ангажиран за руски природен газ, което блокира входа за доставки на друг газ.

Освен това, България реализира един твърде скъп проект за нейните възможности, категоричен е експертът.

Според д-р Любомир Денчев, няма особени поводи за радост от реализирането на "Турски поток".

Д-р Любомир Денчев, енергиен експерт: Но има един безспорен успех и това е гарантирането на доставките на природен газ за България - и за битовите потребители, и за промишлеността. Като икономист ме притеснява това, че минимум за пет месеца ще загубим средствата, които "Булгартрансгаз" получаваше като транзит през Украйна.

✓ **МОСВ: България не е разрешавала внос на болнични отпадъци от трети страни или ЕС**

България не е разрешавала внос на болнични отпадъци нито от трети страни, нито от ЕС. Това става ясно от съобщение на Министерството на околната среда и водите. То е в отговор на изявления на лидера на БСП Корнелия Нинова, в които се

казва, че министърът на околната среда и водите е предоставил писмо с информация за 734 000 тона отпадъци за последните 5 години, внесени от трети страни, включително болнични, които най-вероятно ще бъдат изгорени.

Ето и цялото съобщение на МОСВ:

Министърът на околната среда и водите не е предоставял с писмо такава информация. Информацията е предоставена от министъра на финансите, в отговор на парламентарно питане за внос на редуцирано гориво, болнични отпадъци и отпадъци от фармацевтични производства в т.ч. утайки и мицели от трети страни за периода 01.08.2014 г. до 28.08.2019 г. Отговорът на министъра на финансите е публично достъпен на сайта на парламента на следния линк: <https://parliament.bg/pub/ПК/363460954-06-911.pdf>

В него прецизно е отбелязано: „Информирам Ви, че не съществува пълно припокриване в обхвата на терминологията, използвана за целите на тарифното класиране на стоките в митническата дейност и тази, използвана във връзка с управлението на отпадъците. Идентификацията и класификацията на отпадъците при внос/износ се базира на различни правила, поради което **не трябва да се счита, че стоките, декларирани за внос и класирани съгласно комбинираната номенклатура в посочените по-горе тарифни номера автоматично представляват „отпадък“** по смисъла на §1 т.17 от Допълнителните разпоредби на Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и съответно са обект на мерките на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превози на отпадъци“. Това важно уточнение означава, че в предоставената информация за 734 хил. тона отпадъци за последните 5 год., внесени от трети страни, влизат и **стоки**, които не са отпадъци по смисъла на ЗУО. По този повод МОСВ изиска и получи подробна информация от Агенция „Митници“. **В информацията категорично няма данни за внос на болнични отпадъци и РДФ горива.** При преглед на данните се потвърди, че има стоки, които не са отпадъци по смисъла на ЗУО. Например металите присъстват като отпадъци и като готови метални изделия, включително машини и резервни части за машини. **В голямата си част тези, които са отпадъци по ЗУО, всъщност са ценна суровина, захранваща български рециклиращи предприятия,** металургичната, хартиено-целулозната и стъкларската промишлености, производство на батерии и акумулатори.

Министърът на околната среда и водите в писмо изх. №02-00-92/18.11.2019 г. в отговор на парламентарно питане относно внос на отпадъци от трети страни, категорично декларира, че битови отпадъци, РДФ горива, болнични отпадъци и отпадъци от фармацевтични производства, в т.ч. утайки и мицели подлежат на процедура на предварителна писмена нотификация по Регламент (ЕО) №1013/2006. Той подчерта, че за периода от 01.08.2014 г. до 28.08.2019 г. **не са издавани нотификации** за внос на описаните по-горе отпадъци за третиране в циментовите заводи или в топлоелектрическите централи на Република България. Не са издавани нотификации за внос на болнични отпадъци и от страни от ЕС.

Видно от гореизложеното, г-жа Нинова въвежда в заблуждение българската общественост и провокира напрежение и всява страх относно вноса на отпадъци в момент, когато на европейско ниво се поощрява кръговата икономика, рециклирането и оползотворяването на отпадъци и стимулирането на пазара на вторични суровини.

✓ **Мащабна фишинг атака с фалшиви писма от адвокатски фирми във Варна**

Продължават опитите за пробив на компютри чрез фалшиви писма, изпращани от името на адвокатски кантори и съдебни изпълнители. Отварянето на прикачените файлове в тези писма заразява компютъра и може да позволява източването на всякаква информация, включително лични данни. Варненски адвокати също са сред засегнатите от фишинг атаката.

От полицията в морската столица съобщиха, че според техните специалисти става въпрос за опит за заразяване със зловреден софтуер, не толкова злоупотреба с данни, а съветът им е да се почисти компютърът с антивирусна програма.

Адвокат Юлиан Георгиев, председател на Варненската адвокатска колегия: Постъпили са 7 сигнала от адвокатски дружества. Ние сме взели мерки чрез съобщение в нашата официална интернет страница и се опитваме да предотвратим последиците за гражданите. Това, което притежава колегията, посочва абсолютна идентичност на имейлите. Оплакванията от гражданите към самите адвокатски дружества, са десетки. Гражданите подозират някаква недобронамереност от адвокатските дружества, което е много сериозен проблем и много сериозно злепоставяне на името на тези колеги. *Полк. доц. Юлиан Цонев, началник Катедра "Информационни технологии", ВВМУ "Н. Й. Вапцаров":* Можем да познаем, че един имейл е фишинг имейл, когато в него се съдържа прикрепен файл или някакъв линк, някаква връзка, която ние не трябва да проследяваме, не трябва да отваряме файла. Не трябва да достигаме до тази ситуация да отваряме файла, особено когато той е изпълним. Когато той е в архивен вид, това че ние го копираме на нашия компютър, нищо все още не означава, но в никакъв случай не трябва да го отваряме и да го стартираме. Най-добре е системните администратори да се погрижат за по-точна конфигурация на техните имейл сървъри, където тези фишинг имейли да бъдат отделяни от тяхната система автоматично.

Ако фишинг атаката засяга служебни компютри, потърсете системния администратор, ако става въпрос за устройството ви вкъщи, защитете пощата си с по-сигурна парола, а ако вече сте отворили файла или имате съмнения – почистете с антивирусна програма или потърсете специалист.

[Мениджър](#)

✓ **Антикорупционната комисия внесе в съда 6 иска за отнемане на незаконно имущество за 2,7 млн. лв.**

Антикорупционната комисия /[КПКОНПИ](#)/ ще поиска отнемане на имуществото на шестима проверявани за произход на доходите и свързаните с тях лица на обща стойност 2,7 млн. лв., включително 27 недвижими имота и 4 автомобила. Исковете ще бъдат внесени в окръжните съдилища в Благоевград, Плевен, Сливен, София и Шумен.

Проверките са започнати след получени уведомления за привличане на лицата в качеството на обвиняеми за извършени престъпления - държане на високорискови наркотични вещества с цел разпространение, избягване плащането на данъци в особено големи размери, държане на акцизни стоки без бандерол, участие в организирана престъпна група за трафик на хора и имотна измама. Имената на разследваните обаче не се съобщават.

✓ Столичната топлофикация си купи ток от енергийната борса

„Топлофикация София“ ЕАД регистрира второ участие на Българската независима енергийна борса. Дружеството закупи 14 492 МВтч електрическа енергия за собствени нужди със срок на доставка от 1 февруари до 30 юни т.г. постигайки оптимална цена от 109.80 лв за МВтч, съобщиха от фирмата.

Досега „Топлофикация София“ разчиташе на посредничеството на търговеца на ток на Христо Ковачки „Гранд енерджи дистрибушънт“. Общинската фирма твърдеше, че получава цени, близки до оптималните, и се оправда със скъпо платените необходими кадри за търговията с ток за това, че не играе директно на борсата, макар да има лиценз за това. Столичното парно има два договора с търговеца на Ковачки– за балансираща група, през която си купуваше енергията, и за продажба. Първият контракт изтече в средата на декември, вторият приключва през юни 2020 г.

“В края на миналата година заявихме намерението си да излезем от рамките на консервативния подход при търговията с електрическа енергия и да активизираме участието си на енергийната борса. На 31 декември 2019 г. за първи път самостоятелно продадохме 43 670 МВтч електрическа енергия и реализирахме 4,33 млн. лв. приход за дружеството. Днешното участие на „Топлофикация София“ ЕАД на борсовия пазар е поредно доказателство за нашия отговорен подход към финансовото стабилизиране на дружеството“, заявиха от ръководството на компанията.

✓ "Най-доброто от два свята" договори новата управляваща коалиция в Австрия

Следване на твърда линия спрямо имиграцията и амбициозни цели за подобряване на климатичния баланс ще следва като основни политики новото австрийско коалиционно правителство, което положи клетва на 7-ми януари. Подписаният от десните и Зелените коалиционен договор бе определен от Себастиан Курц като съчетаване на „най-доброто от два свята“. Един от основните моменти в управленската програма е страната да постигне въглеродна неутралност (да не излъчва повече парникови газове, които предизвикват глобалното затопляне, отколкото поглъща, бел. ред.) до 2040 г. Австрийското правителство иска да се представи по-добре, отколкото в заложената цел в неотдавна приетото споразумение между страните от ЕС да се постигне въглеродна неутралност до 2050 г. Същият срок са си поставили още Норвегия, Финландия и Швеция, информира БТА.

Коалиционният договор предвижда силно увеличение на таксата „климат“ върху самолетните билети, която ще стане 12 евро за полетите на малко и средно разстояние (сега тя е съответно 3,5 и 7,5 евро).

За по-екологичен пътен и железопътен транспорт правителството иска да създаде карта за по 3 евро на ден, която ще позволи да се ползва общественият транспорт в цяла Австрия, да увеличи дела на придвижванията с велосипед от 6 на 13% и да накара всички нови таксите, превозни средства под наем и общественият автопарк да ползват екологични енергоносители.

Целта е също до 2030 г. да се ползват 100% възобновяеми енергоизточници, да се забрани отопляването с петрол или въглища за частни лица и ползването на газови печки в новите жилища. Заложени са още и намаления на данъка върху дохода и на корпоративния данък.

Десницата на Себастиан Курц настоява за две емблематични мерки: забрана на носенето на бурки в училище за девойки до 14-годишна възраст и създаване на механизъм за предварително задържане на лица, които са смятани за опасни.

Сред мерките за подобряване на прозрачността в страна, която неотдавна бе разтърсена от множество скандали, са засилване на правомощията на Сметната палата и право на достъп до административни документи.

✓ Бюджет без правилата на ЕС за икономии готви кабинетът на Джонсън

Британското правителство ще представи на 11-и март първия бюджет след Брекзит. Това обяви министърът на финансите Саджид Джавид, цитиран от „Франс прес“ и „Ройтерс“.

„Той предвижда увеличение на разходите за обществени услуги и ще сложи край на десетгодишни драстични икономии. В него ще се въведат нови правила, с които страната вероятно ще се освободи от необходимостта да ограничава дефицита под прага от 2 на сто от БВП, след което ще възстанови баланса към 2025 година“, каза още министърът на финансите Саджид Джавид.

Бюджетът ще бъде представен едва месец и половина след Брекзита, насрочен за края на януари. Очаква се правителство да успее без проблем да получи одобрение от парламента за напускането на ЕС, тъй като консерваторите разполагат със солидно мнозинство. Това ще бъде първият бюджет на Борис Джонсън като министър-председател. Предишният, който трябваше да бъде представен на 6 ноември, бе отменен след призива за предсрочни избори и отлагането на датата за напускане на ЕС, пише БТА.

✓ Пентагонът се разграничи от заплахата на Тръмп, че ще бомбардира ирански културни обекти

Пентагонът се разграничи от закана на президента Доналд Тръмп, че ще бомбардира ирански културни обекти независимо от международната забрана за такива атаки, предаде Асошиейтед прес, цитирана от БТА.

Министърът на отбраната Марк Еспър заяви, че САЩ ще спазват законите за въоръжени конфликти. На въпрос дали това изключва бомбардиране на културни обекти, Еспър натърти: "Такива са законите за въоръжени конфликти."

Разногласието между президента и шефа на Пентагона идва в момент на изострено напрежение с Техеран след въздушен удар, при който беше убит командирът на иранските елитни Бригади ал Кудс генерал Касем Солеймани. Тръмп два пъти предупреди, че ще удари ирански културни обекти, ако Техеран нанесе ответни удари срещу САЩ.

Съгласно Хагската конвенция от 1954 г. държавите трябва "да предприемат всички възможни мерки" за защита на културни обекти и трябва да се въздържат "от всякакви враждебни действия срещу такива обекти".

Пентагонът отдавна е изготвил списък на потенциални цели в Иран и на свързани с Иран цели в Близкия изток. Те преминават щателен процес на одобряване в Пентагона, за да се определи дали са законни, подходящи и пропорционални на дадени ирански действия. Едва след приключването на този процес списък на потенциални цели се изпраща на президента за одобрение, отбелязва АП.

В същото време Германия обяви, че ще изтегли част от разположените си в Ирак войници и ще ги предислоцира в Йордания и Кувейт заради напрежението в региона.

Германският контингент в Багдад и Таджи северно от иракската столица е с численост около 30 души. Той ще бъде временно намален и част от войниците ще бъдат прехвърлени в Кувейт и Йордания, съобщи говорител на германското министерство на отбраната.

Германският министър на отбраната Анегрет Крамп-Каренбауер и външният министър Хайко Маас изпратиха писмо до депутатите, че овйските в иракските бази в Багдад и Таджи временно ще бъдат "редуцирани", предаде ДПА. Двата подчертаха, че преговорите с иракското правителство за продължаване на мисията за обучение на иракските военни ще продължат.

Германия има общо 120 войници в Ирак, но мнозинството от тях не са базирани в Таджи и Багдад. По този повод министрите уточниха, че войниците, разположени там, бързо ще бъдат преместени в Кувейт и ще бъдат върнати, ако обучението се възобнови. Германия вече нареди на войниците в Таджи и Багдад да не излизат извън базите си след убийството на ген. Касем Солеймани.

[News.bg](#)

✓ МС открива сметка във Федералната резервна банка на Ню Йорк заради Ф-16

Откриват сметка във Федералната резервна банка на Ню Йорк заради покупката на изстребителите Ф-16, които платихме на САЩ. Това е едно от решенията на вчерашното заседание на Министерския съвет във връзка с изпълнението на договорите за придобиване на нов тип боен самолет.

С решение на Министерския съвет бе потвърдена настоящата редакция на три документа: проект на Договор за създаване на сметка, проекта на Споразумение относно някои сметки, свързани с чуждестранно финансиране на продажби за военни цели и проект на писмо за откриване на сметка във Федералната резервна банка на Ню Йорк.

Условията на програмата на САЩ за чуждестранни продажби за военни цели (FMS) дават възможност след превеждане от Министерството на отбраната по сметка на правителството на САЩ на сумите за изпълнение на договорите за придобиване на нов тип боен самолет част от тях да се депозират и инвестират чрез банкови и инвестиционни сметки във Федералната резервна банка (Federal Reserve Bank). Така ще се осигури доходност в полза на българската държава, мотивират се от МС. Процесът на откриване на сметките и прехвърлянето на пари отнема обичайно около 6 месеца. Реализирането на тази възможност изисква сключване на споразумение между Министерството на отбраната, Агенцията на САЩ за сътрудничество в областта на отбраната и сигурността и Федералната резервна банка (Federal Reserve Bank).

Стандартно средствата се инвестират в овърнайт депозити и нискорискови краткосрочни федерални съкровищни бонове (treasury bills) с различна срочност.

Предстои откриване на сметка на името на военното министерство на България във Федералната резервна банка (Federal Reserve Bank), на която да бъдат преведени тези средства. В този процес съдействие на Министерството на отбраната ще оказват МФ и БНБ.

При евентуално реализиране на описаната възможност би могло да се очаква държавата да реализира приходи от инвестиране с нетна доходност до около 1,5 %, ако няма съществени промени на текущите пазарни условия.

Мотивите за това отговарят на интересите на външната политика и национална сигурност на Република България, както в региона, така и в съюзен формат.

Припомняме, на 10 юли 2019 г. министрите от кабинета "Борисов-3" одобриха покупката на 8 изстребителя Ф-16, договорите отидоха в Народното събрание за ратификация. Сделката не бе одобрена от БСП, "Воля" и "Атака".

На 15 юли правителството актуализира бюджета заради закупуването на изстребителите. В законопроекта се предвижда и увеличение на дефицита по държавния бюджет с 1,829 млрд. лв. до 2,228 млрд. лева.

На 23 юли президентът Румен Радев наложи вето върху сделката за покупка на осем изстребителя Ф-16. Мотивите на президента бяха искането стратегическите решения, свързани с отбраната и националната сигурност да се взимат с широк консенсус и подкрепа.

След това Радев изтъкна, че в сделката разходите по придобиване, постигнати включително и с имитиране на нов дълг, поставят под въпрос възможностите за временно осигуряване на липсващите способности на самолетите.

На 26 юли, в парламента бе отхвърлено вето на президента Румен Радев върху четирите закона за придобиване на изстребителя Ф-16 от САЩ.

Припомняме също, че заради покупката на осемте изстребителя България емитира нов дълг от 700 милиона и 600 хиляди лева от началото на годината до 29 юли 2019 г.

Бюджетът позволява новопоетият дълг да бъде до един милиард лева. Финансовият министър Владислав Горанов заяви че възнамерява да се възползва от цялата сума.

На 29 юли 200 милиона лева дългови книжа бяха продадени през деня при рекордно ниска доходност за облигации със срочност 10 години и половина - 0,32 на сто.

Седмица преди това беше предишният аукцион, на който отново бяха поети 200 милиона лева дълг, но този път чрез 20-годишни облигации. Останалите 300 милиона и 600 000 лева бяха взети през юни, когато бяха предложени и от двата вида книжа.

Емитирането през юни на 20-годишни български дългови книжа предизвикаха интереса на банките. Причината - подобни книжа са считани за сигурна инвестиция, макар и с ниска доходност.

Заради договора със САЩ за придобиването на самолетите бюджетът беше актуализиран от депутатите на 19 юли.

✓ Президентът Радев свиква КСНС заради напрежението между Иран и САЩ

Президентът Румен Радев свиква Консултативния съвет за национална сигурност заради напрежението между Иран и САЩ. Участниците в срещата на "Дондуков" 2 ще обсъждат възможните рискове и заплахи за националната сигурност на България в условията на усложнената ситуация в Близкия изток.

Очаква се на днешното заседание на Консултативния съвет при президента българските служби да представят три доклада за евентуалните предизвикателства пред страната ни. Вчера премиерът Бойко Борисов припомни официалната българска позиция:

"Само мирът може да реши проблемите в Близкия изток. И Иран, и Ирак, и Сирия са в непосредствена близост до България. Като се има предвид, че Русия и Турция са под санкции, това е един много, много сложен регион".

Междувременно НАТО премести на безопасно място военнослужещите, сред които и двама български офицери, които участват в обучението на иракските сили за сигурност.

Министърът на отбраната Красимир Каракачанов:

"Мисията не е прекратена. Тя просто е евакуирана и при вземане на решение, че ситуацията в Ирак е подходяща и при желание от страна на иракското правителство, те могат да се върнат".

✓ СЕМ гледа промените в Закона за радиото и телевизията

Съветът за електронни медии ще разгледа на днешното си заседание промени в Закона за радиото и телевизията, внесени от депутати от БСП, които засягат финансирането на Българското национално радио и Българската национална телевизия. Медийният регулатор ще обсъди и допускането на кандидатите за генерален директор на БНР до следващия етап от процедурата по избора.

След разглеждането на подалите документи кандидати, в надпреварата за генерален директор на общественото радио участват шестима души - Жени Гаджалова, Антон Митов, Андон Балтаков, Митко Димитров, Даниела Манолова и Александър Велев. Предстои СЕМ да реши кои от тях ще бъдат допуснати за изслушване с концепциите си. Изслушванията са насрочени на 20 и 21 януари, а самият избор - на 22-ри.

На днешното си заседание СЕМ ще разгледа и доклад на специализираната си администрация по внесения на 5 декември миналата година от Антон Кутев и група депутати от БСП проект за промени в Закона за радиото и телевизията. С него се предлага нов модел на финансиране на обществените медии, а именно субсидия от държавния бюджет в размер на 1,5 промила от БВП.

Подчертава се, че моделът на финансиране не може да е базиран на такса от потребителя, която, на практика, е неприложима по начина, по който е заложена през 1998 г. Вносителите настояват най-сетне да бъде конституиран фонд "Радио и телевизия" и именно към него да се превеждат публичните средства. Със специална разпоредба се задължава СЕМ до края на 2020 г. да определи състава на Фонда.

✓ Стабилизация на бизнес нагласите в ЕС през декември и рязко подобрене в България

През декември 2019 година общото икономическо доверие в Европейския съюз стабилизира на нивото от преходния месец, докато аналогичният бизнес индекс на Европейската комисия за България отбеляза рязко подобрене до най-високо ниво от септември 2018 година, показват резултати от последното бизнес проучване на европейските власти в Брюксел.

Индексът, измерващ икономическото доверие в ЕС, остана за втори пореден месец на ниво от 100,0 пункта, след като октомври се влоши до 99,1 пункта (най-ниско ниво от ноември 2013-а година).

Стабилизацията на икономическите нагласи в целия ЕС се дължи на [тякно подобрене в рамките на еврозоната](#), но при влошаване съответния индекс за Великобритания (спад с 2,4 пункта на индекса на водещата икономика извън еврозоната) и на индекса за Полша (понижение с 1,2 пункта на индекса на втората по значимост европейска икономика извън единния валутен блок).

Проучването на ЕК за Европейския съюз през декември регистрира влошаване на доверието сред мениджърите в промишления сектор (спад на съответния индекс до -10,1 пункта от -9,4 пункта през ноември), при подобряване в сферата на услугите (до 6,4 от 4,8 пункта), в търговията на дребно (до -1,1 от -1,6) и в строителния сектор (до 3,6 от 2,1 пункта).

През декември индексът на потребителското доверие в 28-те страни на ЕС пък се понижи до -7,0 пункта от -6,7 пункта през ноември.

За разлика от общия показател на ЕК за икономическото и бизнес доверието в ЕС, съответния индекс за България обаче отбеляза рязко подобрене от 104,2 пункта през ноември до 106,3 пункта през декември, достигайки най-високо ниво от септември 2018-а година. По този начин индексът на икономическите нагласи за нашата страна продължава да се задържа трайно над важното ниво от 100 пункта от края на 2014 година насам.

Засилването на общите бизнес нагласи в нашата страна през декември е в резултат на подобрене на доверието на българските промишлени мениджъри (повишение на промишления индекс до -2,0 от -3,5 пункта през ноември), на доверието и в сферата на услугите (до 16,7 от 14,4 пункта), при търговията на дребно (до 20,5 от 18,5 пункта) и в строителния бранш (повишение до 1,0 от -1,4 пункта).

Индексът на потребителското доверие в България също нарасна през декември до -21,7 пункта от -22,7 пункта месец по-рано, достигайки най-високо ниво от септември 2018-а година.

✓ **Петролът поевтиня драстично**

Цените на петрола се понижиха с близо 5 процента в азиатската търговия след изказването на президента на САЩ Доналд Тръмп, че Иран се отдръпва от конфликта в Близкия изток, предаде "Ройтерс".

В азиатската електронна сесия американският лек суров петрол понижи цената си с 4,9 на сто до 59,61 долара за барел, спадайки под прага от 60 долара за първи път от 16 декември.

Лондонският сорт Брент от Северно море поевтиня с 4 процента до 65,54 долара за барел.

След иранските ракетни удари срещу американски бази в Ирак в отговор на убийството на висш ирански военен от САЩ сортът Брент поскъпна до 71,75 долара за барел. Американският петрол беше достигнал най-висока стойност от април - 65,65 долара.

[В. Дума](#)

✓ **Поскъпват хлябът, свинското и горивата**

Задава се ценови шок заради петрола, тол таксите и африканската чума

В края на януари у нас ще поскъпнат горивата заради по-високите цени на петрола, прогнозира експертът Васко Начев. Това неминуемо ще се отрази и върху цените на стоките. Същевременно от хлебарския бранш заявиха, че се задава поскъпване на хляба. Причините - от тол таксите до евентуална лоша нова реколта от зърно, обясни председателят на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкарите Мариана Кукушева. Тя опроверга прогнозата на Световната банка, че тол таксите ще оскъпят насъщния със само 2 стотинки.

Заради задълбочаващата се криза с разпространението на африканската чума се очаква през 2020 г. да продължи и поскъпването на свинското месо. С 21% е нараснала цената му на годишна база.

Скокът в цените на "черното злато" не беше толкова сериозен, така че и у нас увеличението няма да е радикално, прогнозира енергийният експерт Васко Начев пред "Блумбърг тв България". По думите на Начев върху цената на петрола през 2020 г. в глобален аспект ще влияе единствено пазарът, който е пренаситен. "Ако конфликтът в Близкия изток се задълбочи и има военни действия, въпреки че едва ли такова нещо ще се случи, тогава бихме могли да говорим за по-сериозен ефект върху цените на петрола", коментира той.

Хлябът ще поскъпва, прогнозира вчера пред БНР председателят на Националния браншови съюз на хлебарите и сладкарите Мариана Кукушева. По думите ѝ причините са комплексни - от тол таксите, през евентуална лоша реколта до поскъпването на тока и газа.

Кукушева каза, че ситуацията в бранша е напрегната. Очакванията за отразяване на тол таксите върху цените на насъщния са много тревожни, каза тя. Нямаме ясна представа какво ще струва това за нашия бранш, тъй като всеки хлебопроизводител има собствен периметър, в който доставя своята суровина и превозва допълнителната суровина - тя не беше включена в таблицата на Световната банка за това как тол таксите ще се отразят върху цените, обясни Кукушева. "Световната банка някак много наизуст беше определила някакви 2 ст. на бройка хляб, като се базираше на цени на основни суровини от преди 3-4 години. Неактуалността на тези изчисления ни прави тревожни и неустойчиви в икономическо развитие", заяви тя.

Кукушева обаче не се ангажира с точни изчисления за поскъпването на хляба вследствие на тол таксите. В хлебопроизводството има огромен сив сектор, припомни тя. Като друг голям проблем Мариана Кукушева посочи сушата. Тя обаче бе категорична, че няма никаква опасност България да остане без пшеничена реколта. Оскъпяването на хляба и на всички останали стоки и услуги в страната се диктува и от очакваното повишение на цената на енергията за бизнеса, на газа, на новата минималната заплата, покачването на цената на нощния труд и т.н., поясни тя.

Засега ще има задържане на цената на свинското месо, заяви пред БНР д-р Полина Хаджистоева, председател на Асоциацията на свиневъдите. По думите ѝ обаче прогнозите не са оптимистични. Тенденцията за нарастване цените на свинското месо заради епидемията от африканска чума ще продължи и през 2020 г., прогнозираят пък от Института по аграрна икономика (САРА). Цената на свинското е нараснала с 21% на годишна база на вътрешния пазар и с 45% на европейския. Същевременно говеждото и телешкото месо държат най-високите цени от 4 години насам.

[Epicenter.bg](#)

✓ **МРРБ: Близо 117 000 души са засегнати от нарушено водоснабдяване**

116 951 души живеят в места с нарушено водоснабдяване. Това показват актуалните данни на ВиК операторите в страната към 30.12.2019 година, съобщиха от пресцентъра на МРРБ. На воден режим са жители на 5 града (83 037 засегнати) и 99 села (33 914 засегнати жители).

Най-много от тях са в Перник - 73 111, като общо за областта засегнатите от нарушено водоснабдяване са 81 969 души, живеещи в 2 града (Перник и Батановци) и 17 села.

Другите населени места на воден режим са в областите Търговище, Шумен, Сливен Велико Търново, Ловеч, Монтана, Бургас, Габрово и Кюстендил.

Основната причина за нарушеното водоснабдяване е намаленият дебит на водоизточниците.

Пресцентърът на МРРБ прави това уточнение поради големия брой запитвания след твърдения на представители на БСП, че вече близо половин милион българи са без ежемесен, ежедневен достъп до питейна вода.

Ето и таблица с обобщената информация.

Справка за населени места с нарушено водоснабдяване към дата 30.12.2019 г.

Общ брой засегнато население: 116 951 жители

МЯСТО	БРОЙ ЗАСЕГНАТИ	ОСНОВНА ПРИЧИНА
Област Бургас	2 общини – 2 села, 238 жители	намален дебит на водоизточниците
Област Велико Търново	3 общини – 1 град (гр. Елена -27 засегнати жители) и 6 села 3 390 засегнати жители – общо 3 417 засегнати жители	намален дебит на водоизточника
Област Габрово	1 община – 9 села, общо 674 засегнати жители	намален дебит на водоизточниците
Област Кюстендил	1 община – 1 село, общо 140 засегнати жители	намален дебит на водоизточниците
Област Ловеч	3 общини – 4 села общо 2 133 засегнати жители	намален дебит на водоизточника
Област Монтана	1 община – 2 села, общо 1 369 засегнати жители	намален дебит на водоизточниците
Област Перник	4 общини - 2 града (гр. Перник – 73 111 засегнати жители и гр. Батановци – 2 058 засегнати жители) и 17 села – 6 800 засегнати жители; общо 81 969 засегнати жители	намален дебит на водоизточниците
Област Сливен	2 общини – 6 села; общо 6 742 засегнати жители	намален дебит на водоизточниците
Област Търговище	4 общини – 1 град (гр. Омуртаг – 4 002 засегнати жители) и 45 села – 6 779 засегнати жители; общо 10 781 жители	намален дебит на водоизточника и компрометирана вътрешна водопроводна мрежа
Област Шумен	4 общини – 1 град (гр. Върбица – 3 839 засегнати жители) и 7 села - 5 649 засегнати жители; общо 9 488 засегнати жители	намален дебит на водоизточниците.

[В Монитор](#)

✓ От 1 май Китай отваря пазара си за търсене и добив на нефт и газ

Кандидатите трябва да притежават чисти активи за не по-малко от \$43 млн.

Китай за първи път в своята история след 1949 г. отваря пазара си за търсене и добив на нефт газ за чужди фирми, съобщава „Ройтерс“. Агенцията се позовава на изявление на министерството на природните ресурси на най-голямата комунистическа държава.

Възможността чужденци да работят в сектора се отваря от 1 май 2020 г. условието е фирмите да бъдат регистрирани в Китай с чисти активи на стойност поне 300 млн. юана (43 млн. долара). Те ще получат разрешение самостоятелно да правят проучвания за наличието на находища на въгледородороди и да ги добиват. Засега чуждите предприемачи могат да правят такъв бизнес само в състава на съвместни дружества с китайски фирми, най-вече държавни, като CNPC, Sinopet или техни дъщерни предприятия.

От началото на май Пекин ще позволи и на местни частни компании с аналогичния размер на активите да търсят и добиват нефт и газ на територията на страната. Разрешенията за добива на полезните изкопаеми ще са петгодишни с възможности за удвояване на срока.

Причината за отваряне на пазара в сектора е стремежът на китайските власти да увеличат местния добив на петрол и метан, като привлекат за целта частни инвестиции. Китай, заедно със САЩ са най-големите консуматори на нефт в света.